

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XXXI. Transmissæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

tronatum sit, Clericum in sacris ordinandum præsentare Episcopo. Ita hic & in c. per tuas 37. de Simonia & docui l. 5. rr. 9. c. 10. n. 5. Tunc autem ex redditibus parochiæ provideri debet Clerico, donec beneficium Ecclesiasticum consequatur cit. c. per tuas, & ob id Clericus cogi potest à Parocho, ut in Ecclesia, à qua sustentationem habet, servitium præstet, uti Abbas docet in c. conquirente 6. n. 5. de Clericis non residentibus argum. ejus textus. Quare cautus esse debet Episcopus, & tales præsentationes non admittere, nisi Ecclesia sufficientes redditus habeat, uti notavit And. in cit. c. per tuas n. 2. ubi ait, quòd in hoc casu, si Rector præsentans, nec ex titulo beneficij parochialis, nec ex proprijs bonis ordinatum alere possit, onus alendi in Episcopum cadat argum. c. 2. c. 4. cum secundum 16. de præb.

2. Notandum secundum, Si Parochus Clericum Episcopo præsentat ad titulum beneficij sui, & Patronus consensum non det, valida quidem, imò & licita est præsentatio, ut satis ex hoc c. colligitur; nullum tamen Patrono præjudicium generatur. Hinc sequitur primò, quòd Patronus ad Ecclesiam postea vacantem, quem unque velit, Clericum idoneum præsentare possit, posthabito illo, qui ad titulum parochiæ ordinatus fuit, & hæcenus servitium præstitit, sustentationemque sive pensionem aliquam ex redditibus accepit. Dubium verò est, si Patronus consensum det præsentationi, num sibi præjudicet, quòd minus alterum ad vacantem postea parochiam Episcopo præsentare possit. Gloss. hic videtur affirmare argum. hujus c. in fine, nisi de Patronorum processisset consensus. Sed contrarium rectè docet Abbas n. 6. alioquin enim sequeretur jus expectativæ, ut videlicet præsentatus ad titulum beneficij promissionem haberet de succedendo post mortem Rectoris præsentantis contra Capitulum secundum c. ult. de concessione præbendæ. Neque obstat exceptiva, nisi &c. c. si enim ordinariè loquendo hujusmodi clausula exceptiva ad proximè præcedens

referri debeat, fallit tamen ista regula, si absurdum inde aliquid sequatur, uti hic: itaque clausula referri debet ad remotius, ut sensus sit, Patrono nullum præjudicium generari, nisi consensum dederit præsentationi. Sequitur secundò, Si Patronus consensum non dedit, jus sustentationis accipiendæ ex tit. beneficij durare tantum ad vitam præsentantis, eò quòd Patroni interesse censeatur, ideòque aliquod ipsi præjudicium generetur, si beneficium ipsum, ficuti & redditus, quatenus non ad Rectorem, sed v. g. ad fabricam Ecclesiæ destinati sunt, pensione aut simili obligatione, seclusa necessitate, graventur, uti hic tradit Host. & And. n. 9. Abb. n. 5. Covarruv. in præf. quæst. c. 36. n. 10. ubi testatur esse communiorem.

CAPITULUM XXXI.

Transmissæ.

PARAPHRASIS.

Postquam Ecclesia vacans, in qua Jus Patronatus obtinebat Capitulum Eboracense, cuidam ab eodem Capitulo fuisset collata, alius ab eodem tuit Episcopo præsentatus. Respondit Pontifex, institui ab Episcopo posse, qui fuit præsentatus.

SUMMARIUM.

1. Patronus, quamvis Ecclesiasticus sit, præsentandi quidem, non tamen instituendi jus habet.
2. Quando quis audiendus sit proprium factum retractans?

Notandum primum. Ad Patronum, quamvis Ecclesiasticus sit, non pertinet beneficium conferre, seu concedere, sed præsentare tantum, ut præsentatus ab Episcopo institutionem etiam in beneficio consequatur. Ex quo colligitur, quòd Episcopus possit, imò quandoque debeat rejicere litteras præsentationis, in quibus Patronus,

Q 99 2

sen

seu Ecclesiasticus, seu Laicalis, se vocat beneficij collatorem, aut beneficij concessionem, seu collationem ad se pertinere; nam ex abusu vocabulorum facile consequitur abusus potestatis, maximè si Patronus Laicus, qui presentationes suas magna reputant beneficia, eaque occasione non raro Simoniæ, & Ecclesiasticæ immunitatis violationes committuntur. Videri hinc potest *Abbas n. 5.*

² Notandum secundum, Aliquis audiendus est, si velit retractare proprium factum, propterea, quia id tendit in præjudicium Ecclesiæ, aut præjudicium personæ tertiæ, aut in damnum animæ suæ. Ita sumitur ex hoc e. Videri possunt, quæ docui in *c. ex tenore 13. de concess. præb. & in disp. de alien. thes. 7.*

CAPITULUM VNICVM eodem titulo in Sexto.

Si Laicus:

PARAPHRASIS.

Si Jus Patronatûs à Laico conferatur eidem, vel alteri Ecclesiæ, seu loco religioso, collatio, etiam si sine consensu Episcopi facta sit, efficax censenda est: per hoc tamen juri Episcopi, qui assensum non præbuit, Pontifex non vult derogari.

SUMMARIUM.

1. *Quomodo in Ecclesiam, locum pium, aut alium compatronum transferre possit Patronus Laicus jus Patronatûs?*
2. *Si ad Ecclesiam transferatur, induit naturam Patronatûs Ecclesiastici.*
3. *Si Clericus & Laicus sint compatroni respectu ejusdem beneficii, sex menses ad præsentandum conceduntur.*

¹ Notandum primum. Patronus Laicus jus Patronatûs liberè concedere potest Ecclesiæ, aut loco religioso. Ita etiam docui in *c. 5. & c. illud 2. extrav. hoc tit.* Est autem sermo tantùm de jure Patronatûs Laici,

id est, quod alicui, seu Clerico, seu Laico competit jure proprio; secus si jure Ecclesiæ, quandoquidem talia jura alienari non possunt sine Superioris autoritate, & alijs Canonicis solemnitatibus juxta *tit. Decret. de rebus Ecclesiæ non alienandis.* Unde autem textus nomine generali concessio- nis, ut intelligatur non tantùm donari potest se jus Patronatûs, sed etiam testamentis relinqui &c.

Notandum secundum, Patronus Laicus jus Patronatûs, quod habet in Ecclesiâ, seu loco Ecclesiæ donare potest: quo in casu ait *Gloss. V. eidem Ecclesiæ* est Patronus ipsius, dummodo plures ministros habeat; sin autem unicus sit Presbyter, sine Parochus, & jus Patronatûs donatum, seu remissum sit parochiæ, tum Episcopus libet providebit. Hanc Glossam sequitur hic *de choranus* sed impugnat *Francus n. 4.* utque in casu isto extinguatur jus Patronatûs, & Ecclesiæ liberè collationis fieri; nam jus Patronatûs est veluti servitus Ecclesiæ, aut beneficij, non potest autem eadem res habere servitutem erga seipsam, sine servitute sibi ipsi *L. si quis ædes 30. ff. de servit. urbanorum prædiorum*, ubi dicitur, si eam ædes, quæ erga tuas ædes servitutem gerant, confusam, extinctamque servitutem conferri. In hac controversia respondeo, veluti *Glossæ*, quod Ecclesiæ esse possit patronus ipsius, eo sensu vera esse, quod Ecclesiæ habeat jus Patronatûs in ordine ad beneficia sibi incorporata; quod sanè evidens est, si Ecclesiæ collegiata sit, imò, etsi non sit collegiata, habeat tamen plura beneficia, cum in isto casu jus Patronatûs est servitus beneficiorum; at verò respectu Ecclesiæ, & Actoris ejus jus præsentandi ad beneficia libentis non est servitus, sed potestas, et veluti privilegium quoddam. Sin autem Patronus ipsi beneficio, v.g. Capellanæ, remittat jus Patronatûs tanquam aliquam servitutem ejus, tunc beneficium confusum & extinctâ servitute liberè collationis extinguitur, ut dictum est. Idemque est, si Ecclesiæ non Collegiata remittatur jus Patronatûs, quod